

Dječji vrtić "Različak"
Wellerov vrt 1
10000 Zagreb
014873283
vrtic-razlicak@zagreb.com

Osobni i profesionalni razvoj kao preduvjet unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovne prakse

Iskustvo samoprocjene u procesu samovrednovanja iz uloge stručnog suradnika pedagoga
na stvaranju uvjeta za cjeloživotno učenje odgojitelja u DV Različak

Tanja Pap, profesor pedagogije
paptanja@gmail.com

Iskustva procesa samovrednovanja u Dječjem vrtiću “ Različak”

- 2011./2012. sudjelovanje u pilot projektu Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- upoznavanje s procesom, područjima kvalitete, metodologijom provedbe...tim za kvalitetu
- prva ključna područja za unapređivanje kvalitete: prostorno-materijalni i tehnički uvjeti rada
suradnja s lokalnom zajednicom
- prezentiranje iskustva unapređivanja kvalitete na području ljudskih resursa

Iskustva procesa samovrednovanja u Dječjem vrtiću “ Različak”

- 2011./2012. sudjelovanje u pilot projektu Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- upoznavanje s procesom, područjima kvalitete, metodologijom provedbe...tim za kvalitetu
- prva ključna područja za unapređivanje kvalitete: prostorno-materijalni i tehnički uvjeti rada
suradnja s lokalnom zajednicom
- prezentiranje iskustva unapređivanja kvalitete na području ljudskih resursa

Kako cjeloživotnim obrazovanjem unaprijediti razvoj kvalitete?

Od stručnog usavršavanja

- stručni skupovi, seminari, konferencije, odgojiteljska vijeća, stručni aktivni... edukacije...
- u ustanovi i izvan, različiti oblici
- usmjereni na primanje/uzimanje znanja i iznošenje/razmjenu iskustava
- **informacijski potencijal usmjeren na pomake u znanju**

Do profesionalnog razvoja

- primjena znanja u vlastitoj praksi s ciljem boljeg razumijevanja i razvoja kvalitete
- mijenjanje stavova i uvjerenja, odgojne filozofije, traženje novih smjerova djelovanja
- propitivanje, istraživanje, samoprocjenjivanje, reflektiranje... aktivni glagoli koji naglašavaju vlastitu uključenost!
- **usmjeren na transformacijski potencijal unapređivanja kvalitete vlastitog djelovanja u praksi**

Uvjeti za profesionalni razvoj usmjeren razvoju kvalitete?

1. Poznavati karakteristike učenja odraslih.
2. Uzeti u obzir faze profesionalnog razvoja odgojitelja/nastavnika.
3. Razumjeti motivaciju odraslih za razvoj profesionalnih kompetencija.
4. Istraživati i unapređivati vlastitu praksu i organizaciju uvjeta za profesionalni razvoj djelatnika Dječjeg vrtića Različak.

Karakteristike profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih djelatnika

Karakteristike učenja odraslih (Martinić, 2010; prema Knowles i sur. 1998.):

Pozitivne strane

- posjeduju znanja i vještine iz različitih područja
- imaju životno iskustvo i bogat izvor okruženja za učenje i primjenu znanja
- znaju procijeniti nesklad između onoga gdje misle da jesu i gdje žele doći
- mora im biti jasna svrha i korist učenja
- važno im je da ih druge osobe u obrazovnom okruženju prepoznaju kao sposobne

Izazovi

- imaju specifično životno iskustvo i izgrađene mentalne sklopove
- imaju čvrsto izgrađene vrijednosti i ustaljene rutine (teže se prilagođavaju)
- ponekad su preopterećeni različitim životnim obvezama i nisu spremni ulagati u profesionalni razvoj
- često se fokusiraju na sadržaje za koje iz iskustva znaju da im koriste u radu bez sklonosti da ih dublje analiziraju
- strah od pogrešaka i novina

Razdoblja profesionalnog razvoja odraslih

- kontinuiran proces, a ne slučajni niz događanja

Razdoblja i faze profesionalnog razvoja nastavnika

(Zrnčić, 2010; prema Huberman 1993.):

- **Početak/pripravnik** (1-3 godine staža) -faza opstanka i otkrivanja
- **Razdoblje stabilnosti** (4-6 godina staža) -faza učvršćivanja i autonomnog profesionalizma
- **Razdoblje raznolikosti** (7-25 godina staža) -faza preispitivanja i aktivnosti ili pasivnosti –**ključna profesionalna podrška!**
- **Profesionalna smirenost ili ugroženost** (26-33 godine staža)
- **Povlačenje** (34-40 godina staža) – profesionalni mir ili ogorčenost

Motivacija za usavršavanje i profesionalni razvoj

-zahtjevnost rada s odraslima ne proizlazi iz strukture s obzirom na njihovu dob, stupanj obrazovanja, uloge, godine...nego iz njihovih motiva, odnosno smisla kojeg vide u onome što rade

Motivacija i zahtjevnost rada s odraslim učenicima (Lojk, 2019.):

Tri stupnja:

- **Osiguranje egzistencije** (primanje plaće koja omogućava brigu za život). Svaki zahtjev shvaćaju kao prisilu. Ne postižu značajnije rezultate, često loše raspoloženi, ljuti, misle da ih netko tjera i sl.) - **protivnici**
- **Ostvarivanje karijere i napredovanje** (formalno). Prihvaćaju promjene i odrađuju, ali često bez dubljeg razumijevanja i bez dugoročnih kvalitetnih postignuća. Raspoloženje ovisno o rezultatima i svojoj percepciji uspješnosti. - **sredstvo** kako doći do cilja
- **Ljubav prema poslu, posao ih ispunjava, obogaćuje** (zanimanje). Spremni na promjene, ulaganje u sebe, istražuju, osjećaju se dobro i kompetentno, spremni pokušavati, učiti iz pogrešaka –**suradnici**.

suradnici, protivnici, sredstvo

Organizacija uvjeta za profesionalni rast odgojitelja i stručnih suradnika u DV Različak

Početna faza

- Usmjerenost na stjecanje znanja –**profesionalna podrška izvana**
- **Nezadovoljstvo** postignutim rezultatima, neujednačenost postizanja kvalitete odgojne prakse, neodrživost kvalitete, nezainteresiranost...

Zašto?

Kako?

Što je kvaliteta?

Prema kojim kriterijima?

Odgovornost?

- Intenzivan rad na **razumijevanju** procesa učenja, motivacije i uvjeta/okolnosti u kojima se odvija

Organizacija uvjeta za profesionalni rast odgojitelja i stručnih suradnika u DV Različak

-osiguranje kvalitetne i učinkovite
profesionalne podrške

Današnja faza

- Stručno usavršavanje u vrtiću (timovi) – **prof. podrška iznutra**
- **Voditelji:** odgojitelji, mentori, članovi stručnog tima –dodatno educirani za to odgojno-obrazovno područje
- **Uključenost sukladno** planu profesionalnog razvoja za tu ped. godinu/razdoblje
- Proces uvođenja **promjena** u praksu, praćenja, dokumentiranje, refleksija i samorefleksija, propitivanje, istraživanje...suradničko učenje

Literatura:

1. Kaurlo Martinić, Đ.(2010.) Učenje odraslih. U: S.Milović (ur.) *Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj*.(25-39 str.) Zagreb.Agencija za odgoj i obrazovanje.
2. Zrnčić, M. (2010.) Profesionalni put nastavnika. U: S.Milović (ur.) *Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj*.(41-47 str.)3 Zagreb.Agencija za odgoj i obrazovanje.
- 3.*Prvi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja* (2017.) Zagreb. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.